

Departament Dróg Publicznych

Znak sprawy: DDP-4.0212.62.2022

PIIB	
L.dz.	KK/8738/2022 2022-11-03
Decyzja	
KK	

Pan
mgr inż. Mariusz Dobrzeński
Prezes Krajowej Rady
Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa

- Prezes
Szanowny Panie Prezesie,

odpowiadając na pismo znak KK-0058-0091(1)/22 z dnia 26 października 2022 r. (data wpływu – 28 października 2022 r.), dotyczące stosowania wzorców i standardów rekomendowanych przez ministra właściwego do spraw transportu, na podstawie art. 17 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1693, z późn. zm.), Departament Dróg Publicznych Ministerstwa Infrastruktury przedstawia następujące informacje.

Na wstępie informujemy, że Ministerstwo Infrastruktury nie ma upoważnienia do stanowienia powszechnie obowiązującej wykładni prawa. Tak więc niżej przedstawione stanowisko stanowi własny pogląd prawny, który nie może być uznany za wiążący w żadnej sprawie.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, z późn. zm.) obiekt budowlany jako całość oraz jego poszczególne części, wraz ze związanymi z nim urządzeniami budowlanymi należy, biorąc pod uwagę przewidywany okres użytkowania, projektować i budować w sposób określony w przepisach, w tym techniczno-budowlanych, oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej.

Z kolei w myśl § 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych (Dz. U. poz. 1518), jeżeli w przepisach rozporządzenia nie określono warunku lub określono go w sposób ogólny, drogę projektuje się, buduje, przebudowuje lub użytkuje zgodnie z zasadami wiedzy technicznej zawartej w szczególności:

- 1) we wzorcach i standardach rekomendowanych przez ministra właściwego do spraw transportu na podstawie przepisów o drogach publicznych;
- 2) w Polskich Normach.

Na podstawie art. 17 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1693, z późn. zm.), minister właściwy do spraw transportu może wydawać, rozpowszechniać lub rekomendować wzorce i standardy dotyczące przygotowania inwestycji w zakresie dróg publicznych, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania lub ochrony tych dróg, w formie opracowań, które są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw transportu. Wzorce i standardy stanowią jeden ze zbiorów zasad wiedzy technicznej w rozumieniu art. 5 ust. 1 ustawy – Prawo budowlane i są stosowane dobrowolnie.

„Zasady wiedzy technicznej to zasób specjalistycznej wiedzy dotyczącej projektowania i wykonywania obiektów budowlanych, a wynikających z aktualnego stanu nauki i praktyki w tym zakresie. Odesłanie do zasobów wiedzy specjalistycznej jest często stosowane w aktach prawnych regulujących obowiązki osób wykonujących zawody obarczone dużym ryzykiem odpowiedzialności prawnej, w tym zawodowej, z powodu tzw. błędów w sztuce (np. lekarze, architekci)” (Niewiadomski Z. (red.): Prawo budowlane. Komentarz. Wydanie 11, Warszawa, 2022).

Na podstawie powyższego wskazać należy, że wzorce i standardy rekomendowane przez ministra właściwego do spraw transportu na podstawie art. 17 ustawy o drogach publicznych, stanowią tylko jeden ze zbiorów zasad wiedzy technicznej, a więc nie są jedynym jej zasobem. Ponadto wyliczenie w § 3 rozporządzenia w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych nie ma charakteru enumeratywnego, tzn. stanowi katalog otwarty.

Szczegółowo wyjaśniono to w uzasadnieniu do projektu rozporządzenia, zgodnie z którym „(...) wiedza techniczna w obszarze drogownictwa, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy – Prawo budowlane, zawarta jest przede wszystkim w WiS rekomendowanych przez ministra właściwego do spraw transportu oraz w Polskich Normach. Wskazanie to ma jednoznacznie powiązać wymagania określone w projekcie

rozporządzenia z tymi opracowaniami. Katalog ten nie jest jednak zamknięty. Niemniej jednak w przypadku, gdy rozporządzenie nie określa jakiegoś warunku lub określa go w sposób ogólny, zasadne jest odesłanie projektanta w pierwszej kolejności do wytycznych rekomendowanych przez ministra właściwego do spraw transportu lub do zbioru Polskich Norm.” Zatem przepisy rozporządzenia nie odsyłają projektanta tylko do wzorców i standardów, obligując go do ich stosowania, lecz wskazują ten zasób jako zalecany do stosowania w pierwszej kolejności.

Ponadto fakt, że wzorce i standardy są przeznaczone do dobrowolnego stosowania oznacza, że nie stanowią one obligatoryjnych przepisów techniczno-budowlanych w rozumieniu ustawy – Prawo budowlane oraz że nie zwalniają osób wykonujących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie z odpowiedzialności zawodowej. Tym samym zaprojektowanie drogi zgodnie z wytycznymi określonymi we wzorcach i standardach nie powoduje automatycznie spełnienia obowiązków wynikających z ustawy – Prawo budowlane. Natomiast we wzorcach i standardach można znaleźć rekomendowaną metodę spełnienia obligatoryjnych wymagań funkcjonalno-technicznych określonych w przepisach techniczno-budowlanych. Nie jest to jednak jedyne możliwe do zastosowania rozwiązanie. Jeżeli projektant uzna, że inne rozwiązanie gwarantuje spełnienie wymagań określonych w przepisach techniczno-budowlanych, będzie mógł je zastosować. Bowiem, zarówno w pierwszym jak i w drugim przypadku, odpowiedzialność za przyjęte rozwiązania ponosi projektant. Wzorce i standardy stanowią więc jeden ze zbiorów zasad wiedzy technicznej w rozumieniu ustawy – Prawo budowlane. Inaczej mówiąc stanowią zbiór zasad, wytycznych, wzorów i standardów, opracowanych przez najlepszych specjalistów z danej dziedziny, rekomendowanych do stosowania przy projektowaniu, wykonywaniu i utrzymywaniu dróg publicznych. (por. <https://www.gov.pl/web/infrastruktura/o-wzorcach-i-standardach>).

Warto podkreślić fakt, że na potrzebę powiązania wzorców i standardów rekomendowanych przez ministra na podstawie ustawy o drogach publicznych z zasadami wiedzy technicznej, o których mowa w ustawie – Prawo budowlane, na etapie procesu legislacyjnego, wskazywało Rządowe Centrum Legislacji. Obowiązujące przepisy uwzględniają zgłoszoną przez RCL uwagę, tym bardziej trudno mówić o sprzeczności regulacji zawartych w obu ustawach.

Z poważaniem,

Dokument podpisany elektronicznie przez:

Beata Leszczyńska

*Zastępca Dyrektora
Departamentu Dróg Publicznych*